

ЖИТИЈЕ СВЕТЕ МАКРИНЕ

монаху Олимпију

www.pravoslovo.net

УВОД

Уколико човек расуђује на основу наслова, овај спис очигледно има форму писма, али његов обим то далеко превазилази, поставши права књига. Тема о којој си ми заповедио да пишем, ипак морам рећи, толико је опширна да се не може сажети у величину једног писма.

Сигуран сам да ниси заборавио наш сусрет, када сам налетео на тебе у Антиохији, на свом путу за Јерусалим ради испуњења завета и личне посете местима која нас подсећају на кратки боравак Господњи (на земљи). А сигурно се сећаш и свих наших разговора, који су нас обојицу укрепили, иако је било сасвим невероватно да ће наш сусрет бити успокојавајући, кад је твоја оштроумност обезбедила толико много тема за разговор. Као што често бива у таквим приликама, разговор је текао несметано, док се нисмо дотакли живота једне значајне личности. О једној жени ми тада разговарасмо - ако би она уопште требало да буде названа женом. Не знам да ли је уопште долично означавати је по њеном полу, кад је толико премашила своју природу. Наше излагање о њој није засновано на причама других људи, већ је оно тачан опис онога што смо личним опитом сазнали, те наше казивање не мора бити прихваћено као истинито и од стране других људи. Нити је, пак, та девојка непозната нашем породичном кругу да би било неопходно сазнавати појединости о њеном чудесном животу од других људи, јер она потиче од истих родитеља као ми, будући, тако рећи, првина – пошто она беше најпре рођена из утробе моје мајке. Пошто сте онда проценили да је прича о њеном подвижничком животу вредна приповедања, а како бих спречио да такаво житије остане непознато нашем и будућим поколењима, већ да бисмо се сећали жене која се самоваспитала у «философији» (мудрољубљу) уздигавши се до највећих врлина; дакле, како бих спречио да једна таква личност почне да прелази у сенке неумитног заборава, помислих да је добро да те послушам, и у неколико речи, најбоље што могу, испричам њену причу, неусиљено и једноставно.

Макринини родитељи

Девојка се звала Макрина. Тако је назваше наши родитељи, по славној Макрини, мајци нашег оца, која у време великог гоњења, попут правог војника, Христа исповедаше. Ово заиста беше њено име за спољашњи свет - оно којим је зваше њени пријатељи. Али потајно јој беше дато и друго име, ради једног виђења, пре него

што је угледала овај свет. Мајка јој је заиста била пуна врлина, тако да се у свим приликама руководила божанском вољом. Посебно она љубљаше чист и непорочан живот, те не беше вољна да се удаје. Али, пошто у цвету младости изгуби оба родитеља, њена благопријатна спољашњост и лепота привлачаше многе просце, па јој је због тога претила опасност да је, уколико се не уда својом вољом, снађе нека нежељена и бурна судбина, јер неки мушкарци, поражени њеном лепотом, бејаху спремни да је насилно одведу. Свесна тога, она изабра себи за мужа човека ваљана и часна, познатог по озбиљности владања, те тако стече себи заштитника.

Макриново рођење

На свом првом порођају она постаде Макринова мајка. Када се испуни време да се њени болови окончају порођајем, она заспа и виде како на рукама носи оно дете које још увек беше у њеној утроби. Тада се појави неко у обличју и одећи много лепшој него што је људска, те ослови дете које она носаше, именом Текла, по Текли, мислим, славној међу девицама. Након што се ово понови три пута, ова особа ишчезе и подари јој лак порођај. Када се она у том тренутку пробуди, увери се да јој се сан остварио. Међутим, ово име је било тајно. Рекао бих да се онај ко се мајци јавио у сну, изговорио то име не да би је навео на прави избор имена, већ да, пророкујући живот детета, тим именом укаже да ће она следити живот своје имењакиње.

Макриново детињство

И тако, дете беше васпитавано и подизано. Иако имаше своју дојиљу, ипак, се њена мајка сама о њој старала. Како је пролазило рано детињство, показала се веома оштроумном и способном, а њена природна обдареност откриваше се у сваком учењу на које је, по расуђивању својих родитеља, била упућивана. Васпитавање детета био је мајчин задатак. Она, међутим, није користила уобичајене световне методе образовања, које се темеље на употреби поезије као средства неопходног за развијање дечијих способности у раним годинама. Она срамним и неприличним сматраше то да нежну и савитљиву душу подучава или трагичним страстима женскости, тако блиским песничким сугестијама и изразима, или пак скарадностима комедије; па жељаше да ју поштеди недоличних «харемских прича». Наиме, они делови богнадахнутог Писма, за које бисте мислили да су несхватљиви малом детету, бејаху предмет учења ове девојчице; нарочито Мудрости Соломонове, а посебно његови поучни делови. Не беше она неука ни у вези са било којим делом Псалтира, већ је у одређено време наизуст изговарала сваки његов део. У освит дана, или кад се ангажовала у домаћим пословима, или док је одмарала, обедовала, или се повукла од стола, кад би одлазила на спавање или устајала ноћу због молитве, Псалтир је био њен верни пратилац, као добри сапутник који је никад није напуштао.

Веридба

Проводећи време у овим и сличним занимањима, и напредујући у рукодељи, девојчица је напунила дванаест година, доба када први знаци девојаштва почињу да се појављују. Треба овде напоменути да упркос свим напорима, њена лепота ипак није могла да остане сакривена. Чини се да ни у целој области не беше такве неизрециве лепоте каква је била њена. Била је толико лепа, да чак ни сликарска рука није могла бити праведна према њој; уметност која се свему вешто довија и у најтежим подухватима окушава, верно приказујући чак и небеска бића, није могла верно приказати љупкост њене појаве. Много просаца је ради тога долазило код њених родитеља, верујући да ће добити њену руку. Али њен отац, оштроуман и трезвен човек, од свих просаца изабра једног младића блиског ужем породичном кругу, који тада завршаваше школу, благочестивог и веома озбиљног, те одлучи да њему пода руку своје ћерке, чим она стаса за брак. У међувремену, он беше веома успешан у свом послу, те се пред својим будућим тастом показа веома успешан и вешт беседник; а моћ његове речитости посебно долажаше до изражаја у судским споровима када се залагао за окривљене.

Младићева смрт

Али завист уништи ове светле наде отргнувши једног момка из живота. Макрина је знала за планове свог оца. Али када план пропаде због младићеве смрти, она рече да је очева намера једнака њеном испуњењу, те реши да се не удаје. И заиста, њена одлучност беше много чвршћа него што би се то за њен узраст могло чекивати. Кад јој родитељи предлагаше брачне понуде, веома често због броја просаца привучених њеном посебном лепотом, она би говорила да је апсурдно и незаконито не бити веран претходно уговореном браку и приморавати је да разматра други; јер по природи ствари, постоји само један брак, као што постоји једно рођење и једна смрт. Она је упорно тврдила да човек за кога је била везана уговором њених родитеља није мртав, већ да он живи у Богу, у нади на васкрсење, те је само одсутан, па би грех био не остати веран одсутном женику.

Макрина одлучује да никад не напусти своју мајку

Таквим речима одбијаше оне који су покушавали да је наговоре на удају, и чврсто реши да остане при својој доброј одлуци, спремна да се ни на тренутак не одваја од своје мајке. Тако је њена мајка често умела да каже како је осталу своју децу носила у утроби једно одређено време, а Макрину непрестано, јер се о њој у извесном смислу увек старала. Али ћеркино друштво не беше на терет мајци, већ свакако на корист. Брига њене ћерке се није могла упоредити ни са служењем бројне послуге, а корист је била обострана. Јер мајка бдијаше над душом девојке, а

девојка се стараше о телу мајке, и са дужним поштовањем испуњаваше све дужности, тако да јој је чак сама и оброке припремала. Далеко од тога да јој то беше главно занимање. Када би се миросала усрдним молитвословљима – пошто дубоко вероваше да молитвена ревност треба да је саобразна осталим трудовима – преостало слободно време је разним трудовима и подвизима успокојавала своју мајку. И не само то, Макрина јој је помагала и да носи бреме својих дужности. Будући да се бринула о четири сина и пет ћерки, била је обавезна да плаћа порез тројици гувернера, с обзиром да су поседи били раштркани у толико округа. Њен отац је тада већ био покојни, те јој мајка беше не под малим притиском. Макрина је учествовала у свим пословима, носећи део мајчиних брига и олакшавајући јој тешко бреме патњи. Осим тога, захваљујући покровитељству своје мајке, она провођаше чист и беспрекоран живот, тако да је мајчино око и управљало и сведочио о свему што је радила; али и Макрина својим животом подучаваше мајку, водећи је истим путем, мислим на онај пут мудрољубља, и постепено је навикавала на духовни и савршенији живот.

Василије завршава своје школовање

Кад је мајка успела добро да поудаје остале сестре, Макринин брат, велики Василије, као већ искусан беседник, врати се кући након дугогодишњег школовања. Он је већ тада био веома цењен као беседник, и заиста му у томе није било равнога. Без обзира на његов угледан живот, Макрина га прихвати и невероватном брзином привуче на пут мудрољубља, тако да се он потпуно одрече славе овог света и презре углед задобијен даром беседништва, те се посвети животу у подвигу. Осим тога, он се потпуно одрекао свега материјалног, како би неометано могао да се посвети врлинском животу. И заиста, о његовом животу и потоњим делима, по којима је постао чувен и којима је засенио многе врлинске људе, могло би се дуго беседити. Али ипак ћу се сада вратити свом првобитном казивању и наложеном ми задатку.

Ослобођена свих житејских брига, које неумољиво расејавају подвижнике, Макрина убеди своју мајку да се одрекне свог уобичајеног раскошног и лагодног живота. И би тако да њена мајка прихвати живот какав бива код обичног народа, те своје слушкиње и ропкиње сматраше сестрама.

Овде бих хтео да убацим један значајан детаљ у моју повест, јер не бих волео да пређем преко нечега што посебно говори о благовољењу ове девојке.

Прича о Наукратију

Други од нас четворице браће, по имену Наукратије, који је по старости био први после Великог Василија, надмашивао је остале у природним даровима, телесној лепоти и снази и беше невероватно виспрен и способан. Напунивши двадесет и прву годину, он својим даром говорништва стече велики углед у јавном животу,

али вођен промислом Божијим, он све то презре, и вођен снажним призивом потпуно се посвети пустињачком животу. Са собом ништа не узме, осим једног верног слуге Хрисапија, који својом вољом одлучи да се посвети истом животу као његов господар. Нашавши усамљено место на обалама реке Ириса, која тече кроз средишњи део Понта, а заправо извире у Јерменији, и пролази кроз наше крајеве, те се улива у Црно Море, он свој живот провођаше у благословеном усамљеништву. Крај те реке је овај младић нашао једно пошумљено и брдовито место, шћућурено под планинским масивом. Тамо је живео далеко од градске буке и растројавајућег живота војника и судског заступника. Ослободивши се тако световних брига које ометају човека у врлинском животу, сам је почео да се стара о неколицини старих и немоћних, сматрајући то својом дужношћу и подвигом. Тако је овај великодушни младић, вичан у свему, обичавао да иде и у риболов, на тај начин обезбеђујући храну својим захвалним штићеницима. Овим трудовима он је истовремено кротио и своје младо тело. Поред тога, кад год би му мајка нешто заповедила, он би то радо извршавао. И тако се он двоструко подвизаваше, телесним напорима кротећи своју младалачку природу, и непрестано се старајући о својој мајци - испуњавајући заповести Божије, он сигурним путем у Царство Небеско хођаше.

Тако се навршило пет година његовог подвижничког живота. Мајку је крепио својим целомудреним животом, али и усрдношћу којом служаше оној чија га је утроба носила.

Наукратијева трагична смрт

А онда тешка и превелика невоља снађе његову мајку, невоља подстакнута, мислим, од Противника, који донесе муку и жалост целој породици. Он изненада беше отргнут од живота. Никаква болест их није припремила за овај ударац, нити је било која од убичајених и добро познатих незгода донела смрт овом младићу. Наиме, кренувши на један од својих подухвата, којима старима и немоћнима обезбеђивше све што је потребно, изненада би враћен кући мртав, заједно са Хрисапијем. Његова мајка беше удаљена три дана путовања од места трагедије. Када су јој саопштили ову тужну вест, иако узрасла у свакој добродетељи, природа је савлада. Онесвестила се за тренутак изгубивши и дах и моћ говора, јер јој се од бола разум помути, и она се услед лоших вести сруши на земљу, попут неког искусног ратника погођеног неочекиваном стрелом.

Макрина - једина подршка својој мајци

Сад је још више до изражаја дошла Макринова врлина. Трезвено се суочивши са овом несрећом и тако се сачувавши од немоћи, она постаде ослонац својој мајци, подиже је из понора туге и својом чврстином и непоколебивошћу успе да је охрабри. Због тога, она није била заробљена болом и тугом, нити се понашала недостојанствено, запомажући, раздирући хаљине, или кукајући због патње која ју је

снашла. Напротив, она одолеваше слабостима природе, умирујући се добрим мислима, које јој нехотично долажаше у ум, или онима којима ју је крепила њена ћерка. Морам рећи да је тада Макринова племенитост посебно долазила до изражаја, јер је сасвим извесно и она не мало патила. То беше њен брат, и то најдражи, којег је смрт на такав начин однела. Наиме, савлађујући природу, својим здравим расуђивањем укрепљивала је мајку и тако лечила и спостевну тугу. Осим тога, духовно узрастање и Макриново ревновање пружаше њеној мајци могућност да се радује тим благословима, а не да тугује за онима који више нису били са њима.

Ускођење духовном лествицом

Када се окончаше бриге око подизања породице, њиховог образовања и удомљавања, те кад имање - чест повод за таштину - највећим делом беше подељено деци, тада, као што већ рекох, мајка следоваше девственом животу и утврђиваше се у мудрољубљу и свакој врлини. Полако је одвраћајући од уобичајеног изобиља, Макрина је учаше како да се вежба у скромности. Подстицала ју је да живи исто као и кућно особље, да са њима дели исту храну, исту врсту постеље и све оно што је неопходно за живот, не базирајући се на друштвене разлике. Толико узвишен беше њихов живот, тако дубоко њихово мудрољубље и тако благочестиво њихово владање, да се речима не да исказати. Баш као што душе смрћу бивају ослобођене од тела и спасене од многобрижности, толико је и њихов живот био ангелообразно устројен и далеко од световних замки. Јер међу њима не беше места гневу или зависти, мржњи или гордости, нити било чему сличном, јер оне одбацише све сујетне жеље за чашћу и славом, сву таштину и гордост. Уздржање је било сва њихова раскош, и повученост од овога света сва њихова слава. Нестицање и одбацивање сувишног, као прашине са свог тела, беше њихово богатство. Наиме, свега оног у овом свету за чим људи тако ревносно хитају, оне се веома лако одрицаху. Ништа не задржавши за себе, оне се потпуно усредсредише на добродетелни живот, непрестану молитву и псалмопојање, које у потпуности прожимаше и дане и ноћи. Њима ово беше главно делање, а рад и сваки остали напор, оне сматраше одмором. Којим речима да опишемо такав живот - живот на граници човечанске и божанске природе? Јер таква би требала бити природа ослобођена људске слабости – што је више него за очекивати када је људски род у питању. Али ове подвижнице се разликоваше од анђелске и невештаствене природе само утолико што се појављиваше у телу и обитаваше по овдашњим законима природе бивајући зависне од телесних органа и чула. Можда би неко могао да каже да ова разлика није била њихов недостатак. Попут анђела у телу, неоптерећене тежином своје телесне природе, живеле су узвишеним животом у друштву небеских сила.

Не мало времена оне овако поживеше. Како је време одмицало, све су се више у врлини утврђивале, јер изобиљем нових благослова њихово мудрољубље је постајало све блиставије.

Најмлађи брат Петар

Макрини је у остварењу овог великог животног циља највише помогао њен брат Петар. Његовим рођењем дошао је крај мајчиним боловима, јер он беше најмлађи у породици. Њега су називали и сином и сирочетом, јер се родио у време када је његов отац већ био покојни. Али најстарије дете, оно о коме приповедамо, Макрина, убрзо након рођења преузе га од дојиље и сама га васпита, од малена га упућујући у тајне наше вере и свештеног Предања, како се његова душа не би ослабила и препустила сујети овога света. Тако поставши све дечаку - и отац и мајка и учитељ и помоћник - она успе да га управи на свештени пут мудрољубља, још док дечак беше тек стасавао. И захваљујући његовим природним способностима, јер беше веома вешт у свакој рукодељи, тако да без ичије помоћи, он потупно овлада свим оним за шта би просечном човеку требало и труда и времена. По природи веома бистар и обдарен, презрео је световне науке, и, непрестано се угледајући на своју сестру као на узор сваког добра, толико је узнапредовао у врлинском животу да се касније ни по чему није показао мањим од Великог Василија. Али у то време он је својој сестри и мајци био све, подвизавајући се са њима на уском путу који води у живот вечни. Једном када је завладала велика глад, неизмерно мноштво људи, знајући за величину њиховог милосрђа, налазило је код њих уточиште, док је Петрова љубав обезбеђивала такво обиље хране, да се пустиња, због броја посетилаца, градом чинила.

Мајчина смрт

Негде у то време наша много поштована мајка представи се Господу, уснувши у присуству своја два детета. Вреди овде поменути како мајка благосиљаше своју децу, помињући и сећајући се сваког понаособ, тако да ниједно не беше лишено њеног благослова, а посебно је у својим молитвама Богу препоручивала оно двоје присутних.

Јер како су њих двоје седели поред ње, једно насупрот другом, она их је рукама додиривала и Богу упућивала последње молитве:

«Теби мој Господе предајем плодове утробе моје и првину и десетак. Јер ово моје најстарије дете је првина, а ово моје последње рођено је десето. Свако од њих Теби је Законом посвећено, и они су дарови Теби завештани. Зато нека Твој благослов сиђе и на ово моје прво као и на ово моје десето.»

Док изговараше ову молитву, она указиваше на своју кћи и свога сина. Кад се оконча благосиљање, оконча се и њен живот. Претходно је заповедила деци да положе њено тело у гроб њиховог оца. А они, испунивши ту заповест, још усрдније се посветише свештеном путу мудрољубља, хватајући се у коштац и са сопственим животима, засенивши своје претходне врлине потоњима.

Василијева смрт

У међувремену велики Василије, беше изабран за епископа велике кесаријске Цркве. Он Петра произведе у чин свештенослужитеља, лично га рукоположивши светотајинским обредом. Тако они даље напредоваше у достојанству и светости, јер сада њихов пут мудрољубља беше обogaћен и светом тајном свештенства.

Након осам година, надалеко познати Василије напусти људе да би живео са Богом и то на свеопшту жалост своје домовине и тадшњег света. Кад ова тужна вест дође до Макрине, она се заиста потресе у духу због тако великог губитка – јер како да се не потресе када се узнемиреност због те беде осећала чак и међу непријатељима истине. Али познато је да се квалитет злата испробава у неколико пећи, па ако би каква нечистоћа прошла прву пећ, она би сагорела у другој, и тако редом док се и најмања нећистоћа не уклони. Наиме, то је најпоузданији начин провере злата, јер уколико оно прође кроз сваку пећ, а не покаже никакву нечистоћу, значи да је чисто. Тако беше и у Макринином случају. Кад њена благородност би подвргнута разним недаћама, душа јој се, у сваком погледу, показа неисквареном и чистом. Прво искушење беше губитак једног брата, друго - растанак од мајке, треће - када свеславни Василије, напусти овај живот. Тако она оста као непоколебиви војник, непобеђен нападима силних искушења.

Григорије посећује своју сестру

Деветог месеца или нешто касније од тог трагичног догађаја, заседао је Свети Архијерјски Сабор у Антиохији на коме и ми учествовасмо. И када се разиђосмо, како би сваки отишао своме дому пре краја године, тада ја, Григорије, осетих жељу да посетим Макрину. Јер прође доста времена како бејох спречен да је посетим због невоља кроз које сам пролазио, будући од јеретика непрестано гоњен из своје отаџбине. И када се размислих и израчунах колико су дуго трајале невоље које су нас спречавале да се видимо лицем к лицу, чини ми се да је прошло не мање од осам година, или макар приближно толико.

Када превалих већи део пута и бејох удаљен само још дан пута, у сну сам имао једно виђење које као да је најављивало онеспокојавајуће догађаје. Чинило ми се да на рукама носим мошти мученика. Сијале су неизмерно блиставом светлошћу, попут сунца које се одражава у огледалу, тако да сам био потпуно заслепљен тим сјајем. Те вечери имадох три пута исто виђење. Нисам могао у потпуности да га разумем, али у души предосећах неку невољу, те сам помно стражио над собом, не би ли преко конкретних догађаја расудио о чему се заправо ради.

Када сам се приближавао месту Макрининог подвига, где она провођаше ангелоподобан живот, прво упитих једног слугу да можда мој брат није код куће. Рекао је да је већ четири дана на путу. Схватио сам о чему се ради – он је другим путем пошао нама у сусрет. Онда упитих за велику подвижницу. Он рече да је веома болесна, па сам још више пожурио да пређем остатак пута, јер ме обузеше некакав немир и зебња.

Макрина на самртној постељи

Али када се примакох одредишту, пошто се прочуло да стижемо, братија већ знађаше за мој долазак. Реке људи су пристизале да нас поздраве, јер је такав обичај био у том крају, да пријатељима излазе у сусрет, на тај начин им одајући поштовање. Међутим, у цркви је наш долазак смерно чекао и хор девственица. Када се заврши доксологија и благодарење, оне кротко погнуше своје главе за благослов и повукоше се у своје одаје – ниједна не остаде са нама. Разумедох да оне тако поступише, јер игуманија не беше са њима. Један човек ме поведе до моје велике сестре и отвори врата њене келије. Тада уђох у свето обиталиште. Она већ беше потпуно изнемогла. Није лежала ни на кревету ни на дивану, већ на поду. Једна врећа беше пребачена преко даске, а друга даска, мало искошена, подупираше јој главу и попут јастука придржавала њен врат. Кад ме угледа на вратима, придиже се, ослонивши се на лакат, али будући већ сасвим изнемогла, не могла да приђе да се поздравимо. Положивши руке на под и преклонивши се преко лежаја што је више могла, указа поштовање које прличи мом чину. Потрчах према њој и загрлих је онако испружену, те подигавши је вратих је у њен лежај. Она тада уздиже руке Богу и рече:

«Погледао си на мене Госпoде, и ниси ми ускратио ни ову жељу, јер Ти учини да слуга Твој посети слушкињу Твоју.»

Да не би смућивала моју душу, она с великим напором прикриваше своје уздахе не би ли сакрила бол и напоре дисања. На сваки начин је настојала да буде радосна, истовремено преузимајући вођство у нашем пријатељском разговору, али пружајући и нама прилику да постављамо питања. Када се у току разговора дотаксoмо и Василија Великог, моја душа се растужи, а лице снужди. Али она беше далеко од тога да ту бол подели са мном. Искористивши то помињање светитеља као прилику за још узвишенија созерцања, она говораше на различите теме, понирући и испитујући дела људска, откривајући при томе тајанствени промисао Божији у несрећама које могу да нас задесе. Осим тога, надахнута Духом Светим, она тако бесеђаше о будућем животу, да помислих како се моја душа на крилима тих речи винула изнад смртне природе и сместила дубоко унутар небеских обиталишта. И баш као што знамо из приче о праведном Јову, да он би мучен на сваком делу свога тела, и како из његових рана гној истицаше, па ипак не дозволи да бол утиче на моћ његовог расуђивања, већ упркос силним патњама и телесним боловима, он се не раслаби духом нити прекиде да созерцава онострано – слично видех и у случају ове велике подвижнице. Иако је болест црпела њену снагу и водила је путем смрти, она ипак укрепи своје тело као да га ороси, и тако успе да узнесе свој ум у созерцање небеског, тако да га превелика телесна слабост ни на који начин не ометаше. Испричао бих све по реду: како је била сва озарена док нам је објашњавала природу душе и тумачила разлог живота у телу, те зашто је човек створен, а зашто смртан, па потом о пореклу смрти и природи путовања од смрти до живота вечног,

али би тада моје излагање отишло у недоглед. Очигледно надахнута посебном силом Духа Светога, свака њена беседа и све што казиваше беше тако јасно и логично изложено, да је и услед своје немоћи говорила тако течно, као да јој језик беше извор Воде живе.

Макрина шаље Григорија да се одмори

Када смо завршили разговор, рекла је: «Време је, драги брате, да даш одмора своме телу, будући да је изморено великим напорима протеклог путовања.»

Великим и истинским одмором сматрах да будем поред ње и слушајм (њене) узвишене речи, али кад је већ толико то желела (а и сам хтедох да у свему послушам моју Матушку), у једном од суседних вртова пронађох пријатан хлад и одлучих да се одморим у сени вијугаве винове лозе. Али, немогуће беше да ме обузме било какво пријатно осећање, кад ми душу обузимаху не баш светла очекивања, јер ми се овим што сам управо видео, открила тајна виђења које у сну доживех. Призор који видех заиста се истинитим показа – мошти светог мученика, мртве греху, сада блисташе силом Духа Који обитаваше у њима. То сам објаснио и некоме коме сам претходно испричао свој сан.

Били смо, као што већ сигурно претпостављаш, веома жалосни, очекујући тужну вест, када је до нас, по Макрином благослову, која је прозрела наше мисли, стигао гласник са радоснијим вестима. Рекао нам је да се орасположимо и да гајимо добре наде, јер се Матушка боље осећала. Иако нам се ово баш не учини уверљивим, њена порука заправо беше истинита, иако то у том тренутку нисмо знали. Јер свака истина наликује тркачу који претиче свога супарника и дотрчава до свога циља, али приближавајући се судијином месту и угледавши венац победе, он у себи осећа радост као да је већ достигао свој циљ, те навијачима у гледалишту објављује своју победу. Таквом нам се учинила и њена порука: као да нам је говорила да се радујемо и надамо, јер је она већ очекивала награду свога небеског призивања и као да је изговарала речи светог апостола: «Добар рат ратових, трку заврших, вјеру одржах. Сад ме чека вијенац правде, који ће ми у онај Дан дати Господ, праведни Судија.»

Одахнувши мало након ових добрих вести, почели смо да уживамо у призорима пред нама. Разнолики и брижљиво уређени, одисали су великим миром, јер се ова благочестива душа чак и о њима бринула.

Григорије поново код Макрине

Када смо је поново видели, јер нам није дозвољавала да време проводимо у ленствовању, почела је да се присећа протеклог живота, почевши од детињства, описујући га, попут некакве историје, по његовом хронолошком реду. Колико је год то могла, присећала се живота наших родитеља и догађаја пре и после мог рођења. Међутим, смисао тога (приповедања) беше благодарење Богу, јер је житије

наших родитеља, не спомињући углед који они, због свог богатства, уживаху у очима својих савременика, она навела као један пример благослова Божијег. Пошто Христа исповедаше, очеви родитељи су били лишени свога имања, а наш деда са мајчине стране је по царској заповести погубљен, а имовина додељена новим газдама. Упркос свему, у то време не бејаше побожнијих људи од њих. Након што се њихово имање поделило на девет делова, по броју деце, благословом Божијим, појединачни део сваког од њих се толико увећао, да су приходи сваког од нас премашивали цело богатство наших родитеља. Али, када је дошао ред на Макрину, она ништа од богатства подељеног међу браћом и сестрама није задржала, већ је цео свој део, по божанској заповести, препустила Цркви. Поред тога, уз помоћ Божију, живот јој постаде такав да њене руке, следујући заповести, никада нису престајале да раде. Помоћ од људи готово да никада није ни тражила, нити је дозвољавала да јој људско милосрђе обезбеди угодан живот. Оне који су јој се обраћали за помоћ никад није одбијала, а сама никакву помоћ никад није тражила, већ је Бог у тајности благосиљао мало семе њених добрих дела док она не би дала обилног и благородног плода.

Када јој испричах о мојој невољи и о свему кроз шта сам прошао, најпре о мом прогонству од стране цара Валента због мог ревновања вери истинитој, затим о смутњи што у Цркви влада, а која ме је довела до сукоба и саслушања (суђења), моја благосрдна сестра рече: «Када ћеш престати да будеш неосетљив на благослове Божије? Нећеш ли свој положај упоредити са положајем наших родитеља?» Са световног становишта, пратио нас је глас да потичемо из угледне и имућне породице. Отац нам беше веома цењен због своје учености. Он је своју славу стекао у (окружним) судницама. Због тога, иако је по своје беседништву превазилазио многе, његов углед се није проширио ван граница Понта, али он је у сваком случају, био задовољан.

«А тебе», рекла је, «поштују у градовима; тебе поштују људи и читави народи. Цркве те позивају као помагача и поглавара, а ти, не видиш ли у томе никакав благослов Божији? Не успеваш ли да сагледаш узрок тако великих благослова, не схватајући да те управо родитељске молитве тако високо уздижу, а да ти сам имаш мало или нимало снаге за такву добродетел?»

Тако она говораше, а ја сам желео да се овај дан још више продужи, како она никад не би престала да својим нектаром напаја нашу душу. Глас хора је позивао на вечерње богослужење, те се ова благородна душа, пославши ме у цркву, поново повукла у молитву Богу. Тако је провела целу ноћ.

Макринини последњи сати

Када је освануо нови дан, схватих да је то последњи дан њеног живота у телу, јер јој је грозница парализовала сву њену унутрашњу снагу. Међутим она се, увиђајући нашу слабост, довијала како да нас одврати од наших тужних предвиђања, те је још једном својим боготканим речима, изговореним између кратких и тешких

удисаја и издисаја, излила оно што је њена напаћена душа скривала. Ваистину, овај приказ побуди многа и различита осећања у срцу моме. Природна слабост ме савладавала и жалостила, јер се гасила и последња нада да ћу икада више поново моћи да чујем њен глас. Такође још се нисам помирио са чињеницом о нестанку (славе) наше породице, али, будући надахнут самим приказом, полако сам увиђао да ће она заправо свима добро да донесе. Чак ни у последњим тренуцима овог земног живота она није налазила ништа необично у својој нади на Васкрсење, нити је очајавала због одласка из овог живота, већ је узвишеним речима, до последњег даха, наставила да говори о својој вери коју је обликовала од почетка свог живота – све ми се то надљудским чињаше. Пре бих помислио да се оваплотио неки анђео, који није видео ништа необично што би помућивало његов мир, јер он сам није био у икаквом облику или сродству са овим телесним животом, те тело није ни побуђивало ум да мисли о својој патњи. То ме и нагнало да мислим да је она нама, који смо се налазили поред ње, открила божанску и чисту љубав према невидљивом Женику, коју је скривала и неговала у тајним одајама своје душе, те је сада само открила жељу свога срца – да се ослободи окова тела и у сретање похита Ономе за Киме је толико чезнула. Њено житије у основи беше усмерено ка свакој добротели и ништа није могло да га скрене са тог пута.

Макринина последња молитва

Дан се ближио своме крају и сунце је на западу полако залазило. Њена снага није нестајала, и како се ближила крају, још више је похитала свом Возљубљеном. Ове мисли не бежу упућене нама – присутнима, већ Њему Кога је сада гледала лицем у Лице. Постоља јој је била окренута према Истоку, и она је, преставши да разговара са нама, молитвено беседила са Богом, подижући руке (на молитву) и шапутајући, да смо једва чули речи које је изговарала. Таква беше њена молитва. Не сумњамо да се она узнела Богу, јер је сама слушала Његов глас.

«Ти, Господе, ослободио си нас од смртог ужаса; Ти си крај овог учинио почетком истинског живота; Ти успокојаваш наша тела и подижеш их на звук последње трубе; Ти ову земљу, коју си рукама Својим саздао, дарујеш земљи на чување до Дана када ћеш поново узети оно што си јој даровао, бесмртношћу и благодаћу преображавајући наше смртне и трулежне остатке. И Сам поставши човек, ослободио си нас од клетве и греха; Ти си уништио главе звери, која прети да нас прогута страшним понором непослушности. Ти си нам показао пут васкрсења, разоривши врата ада и коначно поразивши онога који имаше смртну силу – ђавола. Онима који имају страха Божијег, оставио си знамење Часнога Крста, које уништава непријатеља и спасава живот наш. Боже вечни, коме сам привржена од утробе мајчине, Тебе, Кога душа моја већма љубљаше, Кома од младости своје посветих тело и душу – даруј ми анђела светлости да ме одведе у места одмора, места Воде живе – у наручје наших светих Отаца. Ти Који си уништио пламени мач, а човека, који Те на распеће предао, у рај вратио, украсивши га благословом сва-

ким, сети ме се у Царству Твоме. Јер се распех са Тобом, приковавши тело (своје) на крст и бојак се Тебе и (праведнога) Суда Твога. Нека ме страшни понор не одвоји од одабраних, нити ме погубитељ скрене са пута. Не спомени грехе које учиних делом, речју или мишљу или по слабости природе своје. Ти Који имаш власт да опрашташ грехе, опрости ми, не осуди душу моју и настани ме у места светла. У Твоје пречисте и пренепорочне руке предајем душу моју.»

Изговоривши ове речи, крсним знамењем је запечатила очи, усне и срце. Постепено су јој се од грознице усне сушиле, те више није могла да изговара речи, глас је утихнуо, те смо само на основу њених усана које су подрхтавале и покрета руку могли да схватимо да она још увек у молитви пребива.

У међувремену се дан већ приближио крају, те је донесена и светиљка. Изненада је отворила очи и погледала у правцу светлости, желећи да понови песму благодарности при паљењу светиљки. Међутим, гласа јој не нестало, те је своју намеру остварила појући у своме срцу и подижући руке, док су јој усне подрхтавале од силине унутрашње радости. Заблагодаривши Богу, подигла је руку према лицу како би се осенила крсним знамењем и означила крај молитве, дубоко је удахнула и истовремено окончала своју молитву и земни живот.

Григорије обавља последње припреме

Посматрајући је сада како без даха непомично лежи, присећајући се жеље коју ми је при првом сусрету саопштила, да жели да јој руке положим на очи и обавим уобичајене припреме (за погребљење), померио сам јој, од болести исцрпљене, руке, на њено свето лице, само зато што нисам могао да пренебрегнем њену жељу. Није било потребе да јој неко затвори очи, будући да су оне, као код природног сна, спокојно биле покривене (очним) капцима; уста затворена; руке, исказујући велико поштовање, прекрштене на грудима, а васцело тело као да се само одмах наместило у одговарајући положај, те није потребовало никакву људску помоћ.

Сестре тугују за својом игуманијом

Два су призора потресала мој ум: први који ми беше пред очима и други - жаљење осталих девственица, које ми је одзвањало у ушима. Већ дуго времена су успевале да остану тихе и потисну своју тугу, суздржавајући вапаје: као да су се плашиле њеног прекора чак и у тренуцима кад јој глас беше веома слабашан, те су се трудиле да случајно не би произвеле неки звук супротан њеном благослову. Али, када више нису могле да у тишини сузбију своју бол и жалост, која попут унутрашњег пламена опаљиваше њихово срце, изненада се зачуо плач и ридање. Тако ни мој ум више није могао да остане миран, већ су га емоције, попут какве бујице, помутиле, те сам се, напустивши своју дужност, предао туговању. Ваистину ми се разлог плача ових девственица учинио оправданим и разумним. Јер оне не плакаше због губитка чисто људског дружења и руковођења, нити било чега

сличног због чега се већ људи, када наиђе каква невоља, предају жалости. Не, него као да су отргнуте од наде у Бога и спасење душа, оне ридаху и плакаху:

«Нестаде светлост очију наших, светлост која душе управљаше,
Нестаде бедем живота, печат бесмртности и уздржања нашег.
Исцелење болесних и ослонац слабих ишчезе,
Јер поред тебе тама беше светлост, осветљена животом чистим,
А сада нам се и дани у таму претворише.»

Најтужнији од свих беху они које је Матушком и хранитељком називаху. Беху то људи које је на улици нашла у време велике глади. Она их је хранила, неговала и чистом и непорочном животу приводила.

У том тренутку, као да се из сна пробудих, сабрах свој ум, погледах у њено свето лице, које као да ме је прекорело што се на тенутак препустих гласним тужбалицама. Затим, позвах сестре: «Погледајте је и сећајте се њених поука, којима вас је крепила и чинила исправним у свему. Потресан приказ нам ова божанска душа приреди, учећи нас да тугујемо у време молитве, што сада заиста и можемо, претварајући тугу у својеврсно псалмопојање.»

Вестијана помаже Григорију

Требало је да вичем, како бих надгласао буку свих који су туговали. Затим сам их замолио да на тренутак оду у оближњи конак, а да неки од оних који су се бринули о њој, остану (са мношћом).

Међу њима беше једна благородна душа, у младости позната по (материјалном) богатству, угледној породици, физичкој лепоти и свакој другој лепој особини. Удала се за једног веома угледног човека и са њим проживела кратко време. Сачувавши телесну чистоту, изабрала је Макрину за заштитницу и руководитељку свога удовиштва, највећи део времена проводећи са осталим девственицама, учећи се од њих свакој добродетељи.

Име ове душе беше Вестијана, а њен отац беше један од оних који је сабрао савет сенатора. Рекох јој да се не противим да је обуче у лепше одело и улепша то чисто и нетакнуто тело ланеним платном. Али, она је одговорила да у таквим приликама треба да се сећамо светитељкиних речи. Јер не беше никако исправно да се учини било шта (што би било) супротно њеној жељи, већ само оно што је Богу угодно и подобно.

Ту се налазила још једна душа – Лампадија, протопсалт и ђакониса (по чину). Рекла је да су јој познате Макринине жеље по питању саме сахране. Када је упитих да нам их изложи (јер се задесила ту управо у време када је требало да донесемо одлуку и по том питању), кроз сузе је рекла:

«Света је говорила како чист живот треба да буде једини њен украс, који ће да улепшава њено тело у овом (земном) животу, као и њен гроб (по њеној смрти).

Што се тиче одеће која би красила њено тело, она за (време) свога живота није оставила ниједно одело, нити је сачувала неко за ову прилику. Тако, чак и када бисмо то желели, не бисмо ништа пронашли, јер ниједно није ни сачувано за ову прилику.»

«Није могуће», рекох, «да у ормару нема ништа што би одговарало за ову прилику?»

«Ормар!», одговорила је, «Пред Вама је сво њено благо. Ево, раса, кукљ и изношене ципеле на ногама. То је сво њено богатство, то је њено благо. Нема ничега скривеног на тајновитим местима, или закључаног у ковчезима или спаваћој соби, осим овога што се пред Вама налази. Она је знала само за једну ризницу – благо на небесима. Тамо је све пренела, ништа не оставивши на земљи.»

«Претпоставимо», рекох, «да сам у могућности да донесем неку одећу за сахрану, да ли бих тиме учинио нешто противно њеној вољи?»

«Мислим да то», одговорила је, «не би било против њене воље. За време земног живота би такву част прихватила од Вас из два разлога: због Вашег свештеног чина, кога је увек веома поштовала, као и због вашег (телесног) сродства, јер није желела да се противи братовљевој вољи. Из тога разлога је и сама желела да Ви, својим рукама припремите тело за погребљење.

Знамење светости на Макрином телу

Када смо донели одлуку и по овом питању, те пошто неопходно беше да се ово свето тело у ланено платно завије, поделили смо задужења и почели да радимо. Рекао сам једном од мојих људи да оде по одећу. Горепоменућа Вестијана је својим рукама прекривала ову свету главу, те је ставивши руку на њен врат, рекла:

«Погледајте какав се украс налазио на светитељкином врату!»

Изговарајући ове речи откопчала је украс, пружила руку и показала нам метални крст и прстен (направљене од) истог материјала, који су висили на танком кончићу и увек се налазили на њеном срцу.

«Поделимо ово њено благо», рекох, «Ви узмите ово изобраење крста, а ја ћу се задовољити прстеном.» Гледајући у њега, поново ми рече: «Нисте погрешили, јер се у прстену налази честица Часнога Крста, те знак на печату изнад, показује шта се налази испод.»

Када је дошло време да се ово чисто тело одене, жеља ове велике покојнице ме је подсетила на обред који је требало да извршим, али је сестра која је са мном поделила ово велико благо била присутна и придружила се целом послу.

«Немојте да допустите да велика чудеса ове светитељке остану незапажена», рекла је, откривајући један део њених прса.

«На шта мислите?», упитих.

«Видите ли», рекла је, «овај бледи ожиљак испод врата?» Личио је на ожиљак од убода једне мање игле. Донела је лампу и приближила је месту које ми је показивала.

«Шта је необично у томе што се на телу налази неки бледи ожиљак?», упитао сам.

«Он је», одговорила је, «остављен на телу као знак свесилне помоћи Божије. То је место некадашње злоћудне болести. Претила је опасност да се тај тумор оперише или да болест постане неисцељива, уколико би се проширила на срце, које се поред налази. Мајка ју је често молила и преклињала да оде код лекара, јер је медицина, како је говорила, вештина коју је Сам Бог даровао ради спасења људи. Међутим, она је још страшнијим од боли, сматрала чињеницу да пред очима неког странца обнажи део тела. Када је дошло вече, док је чекала мајку, отишла је у цркву и целу ноћ провела у молитви Богу (за исцелење). Почеле су да јој навиру сузе које су падале на земљу, те је од земље и суза направила блато које је искористила као лек за своју болест. Затим када јој се мајка поново нашла у очајању и поново је наговарала да дозволи лекару да дође, одговорила је да би довољан лек (за њену болест) било то да она (њена мајка) својом руком закрсти оболело место. Али, када је мајка ставила руку у њена недра, како би закрстила један њен део, тумор је нестао. А ово је скоро невидљиви траг, који се појавио на том месту где је некада била застрашујућа рана, и до сада се налази на истом месту као нека, рекла бих, опомена на Божанску посету и непрекидно подсећање на благодарност Богу.»

Када се наш посао ближио крају и тело било оденуто у оно најлепше што тада имасмо, ђакониса се поново огласила, рекавши како не би било баш долично да је остале девственнице виде обучену као невесту. «Али, ја сам», рекла је, «припремила једну тамну хаљину, за коју сам мислила да ће јој пристајати, како ова свештена лепота не би била прекривена непотребним украсима одеће.»

Њен савет је прихваћен и хаљина је обучена на светитељкино тело. Али, она је блистала чак и у црној хаљини, јер је, по мом мишљењу, божанска сила дала коначну лепоту телу, тако да је, као у мом виђењу у сну, сва блистала у својој красоти.

Свеноћно бденије

Док смо били тиме заузети, а псалмопојање девственица се мешало са тужба-лицама, ове вести су се некако веома брзо прошириле, те су почели да пристижу сви који су у близини становали, тако да ходник више није могао да прими више људи.

Када је свануо нови дан и свеноћно бденије, праћено црквеним химнама, које се поју на празнике мученика, завршило, мноштво људи које је притицало са свих страна, прекидало је псалмопојање ридањем. Али ја, иако ме је срце болело од туге, ипак сам, колико је то било могуће, схватио да се гужва на оваквој сахрани не може избећи.

Григорије припрема сахрану

Раздвојивши посетиоце, женски део сам припојио хору девственица, а мушкарце монасима. Одредио сам да сви певају Псалме и то ритмично и складно, попут правог хора, како би се сви гласови стопили у један. Али, како је већ свањивало и цело место се испуњавало мноштвом народа, надлежни Епископ (Араксије, који је дошао са мноштвом својих свештеника), благословио је да погребна поворка полако крене, јер је било доста да се пешачи, а гомила народа није могла брзо да се креће. Истовремено је око себе окупио сва свештена лица, која је требало да сахране тело.

Када су ове припреме биле завршене, дошао сам до одра и позвао владику Араксија на другу страну, док су друга два угледна свештеника узела задњи део одра. Затим сам кренуо напред, наравно веома полако, пошто наша поворка и није могла брже да се креће. Народ се гурао око одра и сви беху нестрпљиви да виде овај свети приказ, тако да нам не беше баш лако да окончамо наше путовање. Били смо окружени великим бројем ђакона и свештенослужитеља, који су пратили одар, сви са воштаницама у рукама.

Целокупан приказ је личио на тајанствену поворку, чији су се гласови стапали у псалмопојање, које је, на пример, личило на песму Три отрока.

Седам или осам стадија беше удаљен Конак од вечног пребивалишта светих Мученика, где беху положена и тела наших родитеља. Са великим тешкоћама средином дана окончасмо ово путовање, јер је велико мноштво људи која је непрекидно пристицало ометало кретање поворке.

У цркви

Када уђосмо у цркву, најпре положисмо одар и стадосмо на молитву. Али, она је само подстакла поновне тужбалице. Јер док је псалмопојање трајало и девственице посматрале свето лице Макриново, а гроб наших родитеља, у који одлучисмо да је положимо, већ отворен, једна жена жалосно повика како више нећемо гледати то божанствено лице. Након тога је експлозија вапаја свих присутних девственица, нарушила јасно и свечано појање псалама, те се сви поново узнемирише због

тога. Једва успесмо поново да васпоставимо тишину, те кад појци започеше уобичајене молитве, народ је поново пажњу усмерио макар на молитве.

Отвара се породична гробница

Како се ова молитва ближила своме крају, обузимао ме је страх од нарушавања божанске заповести, која нам забрањује да откривамо срамоту оца или мајке. «Зар ћу сада», рекох, «да се оглушим о ову заповест, ако свеопшту срамоту људске природе угледам на телима мојих родитеља? Будући да су она, што је и за очекивати, у потпуности иструлела и распаднута, и претворена у трулежну и безобличну масу.»

Док сам размишљао о томе и сећао се Нојевог гнева према његовом сину, што је узроковало још већи страх, иста ова прича ме је поучила шта треба да чиним. Пре него је подигнута плоча са гробнице могла да открије њихова тела, она су са свих страна прекривена ланеним платном. И сада када су тела била сакривена под платном – ми и горе поменути надлежни Епископ – узесмо ово свето тело са одра и, уз молитву, положисмо га поред мајке. Јер оне читавог свог живота једнодушно Бога молише за овај благослов, да им тела после смрти поново буду једно поред другог, како њихова земаљска заједница не би била нарушена ни после смрти.

Сахрана се завршава

Када обависмо све уобичајене погребне обреде, и кад је већ било време да се вратим кући, најпре се сагнух на гроб и загрлих земљу, па кренух назад, потресен и уплакан, размишљајући о овом великом губитку.

На путу сретох угледног војника који је био (војни) заповедник у Севастопољу, једном градићу у Понту, и који ту службоваше. Када сам дошао у град, пријатељски ми се обратио, и веома се потресао када је чуо за ову несрећу, јер га чврсто пријатељство везиваше за нашу породицу. Он ми је испричао један чудесан догађај из њеног живота, који ћу да укључим у ово моје приповедање и тиме ћу да га и окончам. Када савладасмо сузе и започесмо разговор, рекао ми је: «Види каква доброта напусти овај (људски) живот.»

Том реченицом је почео своју причу.

Војникова прича

«Моја супруга и ја једном имасмо искрену жељу да посетимо ову школу сваке добродетељи. Мислим да тако треба да се зове место на коме је ова блажена душа пребивала. Са нама је живела и наша мала ћерка, коју је, након неке заразне болести, веома болело око. Изгледала је страшно и жалосно, јер јој предео око ока беше натечен и беличаст. Али када уђосмо у оно божанствено станиште, супруга и ја

се раздвојисмо, па сам ја отишао у део за мушкарце који је водио Ваш брат Петар, а моја супруга у женски део, како би разговарала са светитељком. Након одређеног времена, чинило нам се већ да треба да напустимо конак, те смо почели да се спремамо, али се сви томе ненаметљиво успротивише. Ваш брат је говорио како треба да останем и учествујем у трпези љубави, док је блажена, задржавајући моју супругу, и држећи нашу девојчицу у крилу, рекла да јој неће дозволити да оде док не припреми храну за њих и развесели их мудрољубивим богатством. Пољубивши дете, што је било сасвим уобичајено, и приљубивши своје усне на њено око, видела је да се дете противи, те је рекла: «Ако ми учиниш ову услугу и једеш са нама, заузврат ћу ти дати награду, не баш тако недостојну части.»

«Шта је то?», упитала је мајка девојчице.

«Имам један лек», одговорила је ова благородна душа, «који може да излечи ове недостатке ока.»

«Тада су до мене дошле вести о овом обећању, те драге воље остадосмо, заборавивши да треба да кренемо на пут. Али, када се обед завршио и када изговорисмо молитву, велики Петар нас је сачекао и орасположио, те када је света Макрина са сваком љубављу отпустила моју супругу, кренусмо кући раздраганог и радосног срца, препричавајући једно другоме наше доживљаје. Описао сам јој шта се догађало у делу где је био дозвољен улазак припадницима мушког пола, шта сам све тамо чуо и видео. Она ми је пренела сваки детаљ, трудећи се да не заборави, чак ни најситније детаље. Све ми је редом испричала. Када је дошла до тренутка када је требало да да обећање како би се детету исцелило око, прекинула је причу.

«О, шта учинисмо?», узвикнула је. «Како смо могли да заборавимо на обећање, тај спасоносни лек који је Матушка рекла да ће нам дати?»

«Веома сам се узнемирио, те замолих некога да се врати и донесе га. Управо када се то догодило, дете, које је било у дадиљином крилу, погледало је у своју мајку и мајка је погледала у дететове очи.

«Станите», рекла је. «Будући веома узнемирен...» - узвикнула је радосно и бојажљиво. «Погледај! Заиста се догодило све што нам је обећала! Она заиста јесте добила прави лек који исцељује болест. Молитвом се исцелила. Већ се показао делотворним и ишчезао је сваки траг очне болести. Све је овај божански лек исцелио!»

«Изговоривши ове речи, узела је дете у наручје. Сада сам разумео јеванђељска чуда, која ми се пре чинише невероватним, те рекох: «Шта је необично у томе

када је Божија рука слепоме повратила вид, а сада дело руку Његових, вером у Њега, не чини мања, чуда.»

Ово беше његова прича, испрекидана бројним јецајима и сузама, који су прекидали његово казивање. Ето, толико о војничковој причи.

Крај

Не сматрам мудрим да у ову своју приповест укључим и све остале њој сличне, а које долазе од људи који су са њом живели и њен живот у танчине познавали. Јер већина људи оно што је вероватно мери мером сопственог искуства. Оно што превазилази способности слушаоца, човек прихвата са резервом и сумњом у његову истинитост и као нешто што је веома далеко од саме истине. Зато и заобилазим то необично обделавање земље у време глади, како потребно жито, које се непрекидно раздаје, не би претрпело никакву штету, већ увек остало у својим сноповима, као и пре расподеле онима који га траже. Поред тога, постоје још чудесније чињенице које могу да споменем: исцелења од болести, изгони демона и истинито пророковање (будућности). Они који их испиташе верују у њихову истинитост, иако се у потпуности чине невероватним.

Они, међутим, склони телесном мудровању, сматрају то немогућим. Сматрам да они не знају да се дарови распоређују по мери вере, па они мале вере, добију и мање дарове, а веће они чија је «морска пучина» веровања пространа.

Али, како не бих увредио оне који не верују и довео их до тога да још више не верују даровима Божијим, одустао сам од подробног описивања ових узвишених чуда, сматрајући претходно речено сасвим довољним за завршетак Макриниог живота.

КРАЈ И БОГУ СЛАВА.

**превод с енглеског:
Сестринство Тројеручице - Шибеник**